

DATUM
2013-04-15
ERT DATUM
2013-03-15

DIARIENR
2013/75-4
ER BETECKNING

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Vissa lagförslag med anledning av trepartssamtalen (Ds 2013:20)

Statskontoret tar i remissvaret ställning till två separata förslag i promemorian. De förbehåll som görs i promemorian med hänvisning till bland annat trepartssamtalen beaktas inte i Statskontorets ställningstaganden.

Stöd för yrkesintroduktionsanställningar kan bidra till minskad ungdomsarbetslöshet

Statskontoret ser positivt på förslaget i promemorian om att införa stöd för yrkesintroduktionsanställningar. Ungdomsarbetslösheten är alltfjämt förhållandevis hög och utgör ett stort samhällsproblem. Åtgärden kan bidra till att underlätta arbetslivsinträdet och därigenom minska arbetslösheten bland unga.

Villkoren för stödet bör enligt Statskontoret utformas så att även mindre arbetsgivare ges möjlighet till yrkesintroduktionsanställningar. Om regelverket ställer alltför höga krav på till exempel innehållet i handledningen finns risk för att yrkesintroduktionsanställning endast kommer att kunna erbjudas av förhållandevis resursstarka arbetsgivare.

Statskontoret anser att regeringen redan i förberedelserna för ett eventuellt införande bör tydliggöra Arbetsförmedlingens uppdrag beträffande stödets administration. Det är angeläget att Arbetsförmedlingen från början har etablerade system för att motverka felaktiga utbetalningar genom till exempel fusk och missbruk. Mot bakgrund av de brister som Statskontoret konstaterat i Arbetsförmedlingens redovisning av myndighetens resursanvändning är det av stor vikt att regeringen inför ett eventuellt införande av stöd för yrkesintroduktionsanställningar tydliggör behovet av ett system för att följa upp insatsernas resultat¹.

Kostnadsberäkningen och finansieringen av förslaget är bristfälliga

Sammanlagt beräknas yrkesintroduktionsanställningar vid full volym komma att omfatta i genomsnitt cirka 30 000 personer per månad. Kostnaden för lönesubventionen och handledarstödet beräknas bli cirka 0,3 miljarder

¹ Arbetsförmedlingens förvaltningskostnader. Kartläggning, analys och förslag till förbättrad redovisning, Statskontoret 2012:16

kronor per 5 000 yrkesintroduktionsanställningar. Det är enligt promemorian svårt att bedöma hur lång tid det tar att nå full volym. Statskontoret efterlyser en närmare beskrivning av dels kostnadsberäkningen, dels finansieringen av förslaget.

Avskaffad eller reducerad arbetslöshetsavgift har sannolikt positiva effekter

Statskontoret bedömer att ett avskaffande eller en reduktion av arbetslöshetsavgiften sannolikt har positiva effekter på a-kassornas medlemsantal och troligtvis inte medför negativa effekter på sysselsättningen. Enligt Statskontorets bedömning finns det därför skäl för att tillstyrka förslaget. Regeringen bör dock återkomma med en närmare redogörelse för den statsfinansiella effekten samt en beskrivning av hur de ökade kostnaderna ska hanteras inom ramen för statsbudgeten.

Arbetslöshetsavgiften infördes den 1 juni 2008 och ersatte då den så kallade förhöjda finansieringsavgiften som regeringen hade infört i januari 2007. Åtgärderna ledde till en högre genomsnittlig medlemsavgift och en kraftigt ökad differentiering av avgiften till olika a-kassor. Differentieringen skulle enligt propositionen *En effektivare arbetslöshetsförsäkring* (2007/08:118) leda till en mer återhållsam lönebildning i vissa branscher, vilket i sin tur väntades ge positiva sysselsättningseffekter.

Finanspolitiska rådet konstaterade i sin rapport från 2011 att differentieringen av medlemsavgifterna inte hade inneburit några betydande vinster från lönebildnings- och sysselsättningssynpunkt. Av rådets slutsats följer att en avskaffad eller reducerad arbetslöshetsavgift troligtvis inte leder till att positiva sysselsättningseffekter uteblir.²

I beskrivningen av föreliggande förslag framhålls att ett *avskaffande* av arbetslöshetsavgiften potentiellt medför positiva effekter på sysselsättningen. Om arbetslöshetsavgiften slopas blir medlemsavgiften för arbetslösa och sysselsatta medlemmar likvärdig. Därmed upphör en negativ marginal-effekt av att gå från arbetslöshet till sysselsättning. Statskontorets bedömning är dock att denna effekt är svag. Det belopp som det rör sig om, det vill säga skillnaden i medlemsavgift, är i sammanhanget blygsamt och har sannolikt liten inverkan på den enskildes drivkraft att gå från arbetslöshet till sysselsättning.

Efter införandet av den förhöjda finansieringsavgiften och den efterföljande arbetslöshetsavgiften har a-kassornas medlemsantal minskat. Mellan februari 2006 och februari 2013 har antalet medlemmar, enligt statistik från IAF, minskat med närmare 400 000 personer. Statskontoret anser att det är ett stort problem att en stor andel av arbetskraften står utan försäkring i

---

² Svensk finanspolitik, Finanspolitiska rådets rapport 2011

händelse av arbetslöshet. Ett avskaffande eller en reducering av arbetslöshetsavgiften bör leda till sänkta medlemsavgifter, vilket sannolikt bidrar till ökad anslutning till arbetslöshetsförsäkringen. Rent försäkringsmässigt borde förslaget således ha positiva effekter.

Beskrivning av kostnadsberäkning och finansiering saknas

Statskontoret noterar att förslaget medför betydande statsfinansiella konsekvenser. Om arbetslöshetsavgiften avskaffas helt beräknas statens intäkter enligt promemorian minska med 3,1 miljarder kronor 2014. Vid en reduktion av arbetslöshetsavgiften är minskningen av statens intäkter beroende av reduktionens storlek.

Till promemorians kostnadsberäkningar bifogas ingen beskrivning eller specifikation av beräkningsgrunderna. Det framgår till exempel inte vilken arbetslöshetsnivå som beräkningarna baseras på. Därtill är det oklart om beräkningarna omfattar eventuella intäktsökningar från finansieringsavgiften till följd av ett ökat medlemsantal i a-kassorna. Av dessa skäl menar Statskontoret att det är svårt att göra en rimlighetsbedömning av de ekonomiska konsekvenserna. Statskontoret bedömer dock att en möjlig intäktseffekt från finansieringsavgiften, medräknad eller inte, har underordnad betydelse. Den övervägande delen av kostnaden för förslaget måste finansieras på annat sätt över statsbudgeten.

Mot bakgrund av den förhållandevis stora kostnadseffekten efterlyser Statskontoret en beskrivning av kostnadsberäkningen samt av förslagets finansiering. I sammanhanget noterar Statskontoret att Konjunkturinstitutet i sin bedömning från mars 2013 uttrycker att utrymmet för nya permanenta ofinansierade åtgärder i statbudgeten under den närmaste femårsperioden är kraftigt begränsat.³

Generaldirektör Yvonne Gustafsson har beslutat i detta ärende. Utredningschef Anna Pauloff och utredare Andreas Hagström, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Yvonne Gustafsson

Andreas Hagström

---

³ Konjunkturläget mars 2013, Konjunkturinstitutet